

VARJOMAAILMA.FI – APUA AIKUISTEN PÄIHTEIDENKÄYTÖSTÄ KÄRSIVILLE NUORILLE VIRTUAALISESTI KÄDESTÄ PITÄEN

A-klinikkasäätiön Lasinen lapsuus -toiminta ylläpitää Varjomaailma.fi-nimistä verkkopalvelua. Se perustettiin vuonna 2008 niiden nuorten tueksi, jotka kokevat huolta ja haittoja läheisten aikuisten päihteidenkäytöstä. Varjomaailma on osa pitkäaikaista Lasinen lapsuus -toimintaa ja se operoi kokonaan verkosta käsin. Lasinen lapsuuden vuosien varrella teettämien erilaisten selvitysten perusteella tiedetään, että noin joka neljäs 12–18-vuotias suomalaisnuori kokee haittoja aikuisten juomisesta. Näitä haittoja ovat esimerkiksi riidat kotona ja häpeän tunne, mutta niistä puhutaan ulkopuolisille vain harvoin. Aihe on arka ja omaa perhettä halutaan suojella loppuun saakka.

Varjomaailmaan saakin tulla anonyymisti, nimimerkin turvin. Varjomaailmassa ei määritellä ulkoapäin, mikä määrä alkoholia tai minkälainen humalakäyttäytyminen on nuoren kannalta vahingollista, vaan keskiössä ovat lapsen oma kokemus ja tunteet. Verkkosivuston käyttäjiksi on rekisteröitynyt vuosien varrella tuhansia nuoria, joista satoja on autettu henkilökohtaisesti eri kanavia pitkin.

Varjomaailma.fi-sivusto koostuu monesta eriasteisesta nettipalvelupolusta, joiden kaikkien ensisijainen tavoite on viestittää nuorelle, että vaikka aikuisen, usein vanhemman, juomisen vähentäminen tai lopettaminen ei olekaan nuoren käsissä, oma hyvinvointi on. Kaikilla on oikeus hyvään oloon, apuun ja turvaan. Nuori voi itse valita, mitä kautta –

puhelimella, tabletilla vai tietokoneella – hän on yhteydessä Varjomaailmaan.

Varjomaailmassa on läsnä luotettava aikuinen vuoden jokaisena arkipäivänä. Sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset, kuten sosiaalityöntekijät, sosionomit ja sairaanhoitajat, vastaavat korkeintaan parin päivän viiveellä kysymyksiin, neuvovat eteenpäin kasvokkaiden palveluiden viidakossa ja jakavat tietoa. Nuori voi laittaa Varjomaailman aikuisille yksityisviestiä oman inboxinsa kautta tai kirjoittaa asiansa keskustelufoorumille muiden kommentoitavaksi.

”Varjofoorumilla” eli sivuston keskustelualueella toimii sekä kaikille avoin keskustelufoorumi että Varjomaailman ”kruununjalokivi”, suljetut, ammattilaisten ohjaamat netti-vertaisryhmät. Molemmissa on mahdollisuus jakaa omat kokemuksensa muiden samassa elämäntilanteessa olevien nuorten kanssa ja saada palveluohjausta sekä tsemppiä ammattilaiselta. Suljetut nettiryhmät ovat koko maailman mittakaavassa uniikki konsepti: kolme kuukautta kerrallaan kestävä, lastensuojelun sosiaalityön menetelmiin, erityisesti lastensuojelutarpeen arvioinnin keinoihin nojaava kokonaisuus, johon osallistuu kerrallaan kymmenkunta nuorta. Ryhmissä keskitytään tilannekartoitukseen, tunteiden sanoittamiseen ja palveluohjaukseen anonyymisti mutta lastensuojelulain puitteissa. Käytännössä siis toiminta on ammattimaista, ja lastensuojelulaki velvoittaa työntekijöitä viemään lastensuojelullisen huolensa eteenpäin. Anonymiteetti ei

ole este lapsen auttamiselle tai hänen etunsa toteutumiselle, ja mahdolliset lastensuojeluilmoitukset tehdään yhdessä nuoren kanssa ja häntä tukien. Ryhmät ovat tavoitteellisia ja jokaisen nuoren kohdalla pyritään varmistamaan, että hän saa ryhmän loppuun mennessä tarvitsemansa avun ja huolenpidon ”to-sielämässään”.

”Varjoblogi” puolestaan toimii eräänlaisena tietovirtana. Sen kautta jaetaan laidasta laitaan erilaisia tietoisuuksia ja vertaiskertomuksia aiheista, jotka osuvat lähelle monen Varjomaailmassa käyvän nuoren kotiarkea (esim. perheväkivalta, krapula, tunnekuohut). Blogissa on myös kommentointimahdollisuus, ja sen sisältöjä kierrätetään aktiivisesti Varjomaailman eri sosiaalisissa medioissa, kuten Facebookissa, Twitterissä ja Instagramissa. Niiden kautta Varjomaailma ei pelkästään rakenna ilmettään ja olemustaan vaan on suorassa yhteydessä kohderyhmäänsä siten, ettei nuoren tarvitse vieraila sivustolla, jos ei koe sitä luontevaksi.

Uutena lisänä Varjomaailmaan aukeaa helmikuun 2015 aikana täysin anonyymi neuvontapalvelu ”Varjoneuvonta”. Sitä kautta nuori voi ottaa nimettömänä yhteyttä Varjomaailman ammattilaisiin missä tahansa mielellään painavassa asiassa, ja hän saa sitä kautta mahdollisimman sopivan asiantuntijan vastauksen ja neuvoja.

Kevään 2015 ensimmäinen suljettu, ammattilaisten ohjaama nettiryhmä alkaa 2.2. ja seuraava myöhemmin keväällä. Lisätietoja: varjomaailma.fi/nettiryhmat.

**VTK Koko Hubara, kehittämiskoordinaattori,
A-klinikkasäätiö**